

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kaimar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Hugvekjandi álit um vatnorku

TAD hevur valdað tægn í orkutjakinum nú í eina tíð. Kortini hevur ein arbeiðsbólkur, settur av landsstýrinum, í eina tíð arbeiðt við at gera eitt álit um vatnorkuútbýggingina í Eysturoynni — serstakliga í sambandi við alternativu møguleikan at útbyggja vatnorkuna í hæddini.

LANDSSTYRIÐ hevur fingið álitid og hevur longu havt fundir við Orkuráðið og SEV. Tað hevur so eisini eydnast nøkrum av fjølmíðlunum at blaða í álitinum, og er partur av tí longu almennakunngjörður. Hetta mál verður av mongum mett sera eynt og álvarsligt og er vanliga uppfatanin tann, at hværki SEV ella landsstýrið eru heilt so sinnað at fáa alment tjak um spurningin, nú áðrenn teir hava viðgjørt álitid meira gjalla. Hóast hetta, so er tað okkara metan, at tað er best fyri allar partar, at einki verður krógvað fyri fjølmíðlunum. Kann almenninurin beinanvegin fáa innlit í eitt so stórt álvarsmál, so kann tað hava hepnar fylgjur, nevniliga tær, at »Per og Pól« kunnu geva sít »bidrag«, soleiðis at vit rokka eini loysn, sum fyri samfelagið er tann skilabesta.

HETTA nýggja álitid er sera hugvekjandi, hóast vit kenna nakað av innihaldinum aftur frá orkutjakinum, hevur verið. Tað er skeiðt av okkum at undirmeta hetta álitid og skúgva tað til viks, tí kann vit nærri, hvørji fólk hava staðið fyri arbeiðnum, so siggja vit, at tað eru fólk, sum hvør á sínum øki, eru sera væl kvalifiserað og sum ikki átaka sær uppgávur, tey ikki halda seg fær fyri at loysa. Tað er skylda okkara at kveikja nýtt lív í orkutjakið, um tað finnst óroyndir møguleikar at fáa meira burtur úr eini kostnaðarmiklari orkuútbýgging. Tað er ábyrgdarleyst, lata vit eyguni aftur nú.

NIDURSTØÐAN í álitinum er, at munandi meira orka fæst burtur úr við at leggja vatngoymslu í erva í Eysturoynni. Hetta verður tá ikki meira kostnaðarmikið enn verandi Eišisvatnloyn, sum SEV og Højgaard & Schultz hava valt. Haraftrat kemur, at vit við eini útbýgging í erva kunnu lata Eišisvatn fáa frið ella minka um árinid av útbýggingini har, og eisini hevur sít útbýgging minni árinid á alingina og lendið annars.

HVAT NÚ spyrja tey mongu og standa ivaleyst sum kánus. Tí hvat nyttar tað nú at koma við nýggjum orkuloysnum, nú grivið er omanav við Eišisvatn og hol er borað djúpt inn í Eysturoynna! Er tað ikki stórt samfelagsspill, um SEV skal broyta upprunaproykt sít! Hverji svar eru til hesar spurningar veldst um, hvør svarar teimum. Okkara svar er, at bæði SEV og landsstýrið eru noyðt til at umhuga stöðuna av nýggjum, tí hava hesir fyra færoyingar, sum gjørt hava nýggja álitid rætt, so má tað fáa avleiðingar fyri verandi vatnorkuútbýgging.

oddagrein

MEN hvør kann so krevja av SEV, at tað nú skal broyta sínar ætlanir! Partur av tí svarinum finna vit í reglugerðini fyri SEV, har tað stendur, at tað er skylda landsstýrisins atw meta um, um tær lögur, sum SEV fer at gera, eru tær fyri samfelagið mest gagnligu. Hin parturin av svarinum er, at tað í sáttmálanum millum SEV og H&S stendur, at møguleikar skulu vera fyri at gera broytingar í projektinum. Samanumtikið er svar okkara, at landsstýrið og SEV eiga at sessast við sama borð — gloyma persónsspurningar — politisk áhugamál og prestisjómál — og semjast um at fremja tær broytingar, sum fyri samfelagið geva ta bestu loysnina.

TAD er einki loyndarmál, at tað hava verið nógvir brotasjógvar í orkutjakinum og hava bæði landsstýrið og SEV kent løst. Kann tað hugsast, at hesin løstur kenst so álvarsligur, at onkur av portunum ikki vil boyggja seg — hvussu so vikur og vendir! Um so er, so eiga fjølmíðlarnir og almenninurin at lata við seg koma og krevja eina frágreiðing. Júst av hesi orsök er av stórum týðningi, at fjølmíðlarnir kunnu fylgja við og geva almenninuin innlit í málið.

AVIS bløð hava roynt at seta kilar í bæði samfelagshjólid og samgonguhjólid m.a. við at trútta niður í fólk, at hægsta ynski lögmanns er at kværka kommunala felagskapin SEV fyri ein hvønn pris, m.a. við tí fyri eyga at skaffa sær persónligan vinning í atkvøðum.

TAD nýtist eingin sálarfrøðingur fyri at seta hol á henda »DB-svulli. Við eitt sindur av skili kann einhvør fata, at lögmaður vinnur sær ongat atkvøðir við at leggja seg út í tjak við ein kommunalan felagsskap. Tað er heldur tvørturímóti. Her hevur so lögmaður vist gott samfelagssinnin við einki at leggja í miss av atkvøðum — tí tað her snýr seg um at fremja mál, sum eru til okkara alra besta. Roynt verður so eisini at geva fólk ta fatan, at tey, sum ynskja at royna aðrar loysnir enn hana, eitt danskt projekteringsfelag einaferð í tíðini er komið til, teirra millum lögmaður, eru ímóti vatnorkuútbýgging. Hetta er ikki so. Neyvan nakar færoyingur er ímóti, at vit gera nýtslu av møguleikanum, sum liggur í vatninum. Spurningurin er bara, hvussu vit brúka hesar møguleikar.

OG her eru vit so við kjarnan í málinum. Sambart reglugerðum SEV's hevur landsstýrið skylda til at meta um, hvussu ráðiløgar lögur SEV's eru í mun til, hvast fæst burtur úr.

OG tá nýggir og vælundirbygdar kanningar fyriliggja og sum siga, at rætt er at gera broytingar í tí projekti, sum nú verður gingið eftir, so kann ein bert siga, at tað er ein ábyrgdarfullur lögmaður og eitt landsstýri, sum kennir samfelagsábyrgd, sum í dag stílla fyri landsins leiðslu í Tinganesi.

jamú

Heimahjálpin

Niels Pauli Danielsen
landsstýrismaður
Tinganes
3800 Tórshavn

Støðan viðvikjandi heimahjálparunum er nú komin hartil, at nakað eigur at verða gjørt beinanvegin.

Tygum umsita bæði familjumál og almennamál og hava sostatt í tvíaldan týðning ábyrgd av teimum gomlu, teimum brekaðu og teimum sjúku.

Tygum loystu ikki teir umstriddu trupulleikarnar áðrenn tygum fóru í feriu. Men meðan tygum hava verið burtur, hava lögmaður og møguleiga landsstýrið annars drigið hungursins hvassa svørð móti heimahjálparunum, í og við at tær ikki hava fingið løn fyri sít arbeiði.

Í dag er støðan tann, at øll, hvørs trivnaður er knýttur at eini heima-

hjálparskipan, verða psykisk terroriserað av tankanum um, at heimahjálpararnir møguleiga fara í eithvørt arbeiði, har hungursins hvassa svørð ikki verður nýtt. Tey eru bangin fyri teirri løtu, tá ongin er at taka hond um tey.

Ein ótolandi ótti, ið ikki er annað enn tann reini terror, framdur av illvilja Føroya landsstýrisins.

Vegna Kr.F. Føroya Framburðs- og Fiskivinnuflokk loyvi eg mær við hesum, so kraftarmikið hetta er gjørligt, at heita á tygum um beinanvegin at loysa teir trupulleikar, sum eru millum landsstýrið og Heimahjálparafelagið/FA, og sum gera at heimahjálpararnir megu gevast við virksemi teirra.

Hesin trupulleiki kann loysast við at seta eina

striku yvir nøkur orð á lønarsæði heimahjálparinna, soleiðis at hesin kemur at hava nett sama orðaljód, sum hann hevur havt seinastu 12 árin.

Eg vil enda hesa áheitan við at minna tygum á, at Kr.F. Føroya Framburðs og Fiskivinnuflokkur

ikki nýtir hungursins hvassa svørð móti landsins íbúgvum, og allar minst móti kvinnum, og at flokkurin

ikki loyvir at nýtt verða psykisk ræðsla (terror) móti teimum gomlu, teimum sjúku ella teimum brekaðu, og heldur

ikki tigandi kann hyggja at, meðan brekað, sjúk og gomul verða innstongd í ella av egnum breki, sjúku ella hjálparloysi annars.

Tórshavn, 7. febr. 1986
Adolf V. Hansen

Opið bræv til Landsstýrið

Sum landsstýrinum kunnugt eru bústaðarviður-skiptini hjá teimum, sum søkja sær útbúgving mangan sera vánalig.

landsfelag Føroyinga í Útbúgving hevur fyrr gjørt vart við hesi viðurskipti. Men av tí, at støðan í seinastuni tykist nóg versnað, loyvir felagið sær í opnum brævi at minna landsstýrið á hetta mál. Felagið heitir á landsins myndugleikar um av álvara at fara undir at loysa hesar trupulleikar.

Av tí at støðan er mest álvarssom í Havnini, tók LFU stig til ein bygning í Havn, har 12 fólk nú búgva.

Hetta tiltak hevur hig-

artil fingið góða undirtøku, men munar kortini alt ov lítið.

Felagið hevur boðið sær til at taka stig til fleiri byggingar og hevur sòkt Tórshavnar kommunu um grundstykki til endamálið. Felagið hevur kortini ikki fingið positivt svar frá Tórshavnar kommunu og loyvir sær herved eisini at minna kommununa á hetta álvarsmál, sum drálað verður alt ov nógvt við.

Sambært galdandi lóg krevst, at grundstykki er til staðar, áðrenn verulig stig kunnu takast til kolligiubýgging.

LFU heitir í hesum sambandi á landsstýrið.

LFU

1. floks brúktir VORUVOGNAR frá við brúktvognstrygd

MERKI:
Mercedes Benz 508B
Renault Master við last

LITUR:	ARG.:	KM.:	KOSTN.:
hvítur	6/82	78.000	120.000
hvítur	10/83	43.500	108.000

MERCEDES-BENZ MITSUBISHI CITROËN

Pf. IVAN JOHANSEN

Service - Umboð - Værkstaður
Hoykísvægur - tlf. 13866 - 3800 Tórshavn